

Rygestop og gingivablødning

Jeg har i to tilfælde oplevet rygere gennem mange år som efter ophør med rygningen har fået et blødende gingiva som langt overstiger hvad de normalt har haft. Kan det forklares med at kapillærerne gendannes og dermed giver øget gennemblødning? Eller findes der en anden forklaring?

Svar

En af hypoteserne om hvorfor tobaksrygning medfører forøget parodontalt fæstetab er, at blodgennemstrømningen i gingiva nedsættes pga. perifer karkontraktion, induceret af tobakken. Der foreligger imidlertid ikke samstemmende forskningsresultater om dette idet to undersøgelser med hver sin teknik har vist henholdsvis reduceret og ikke-reduceret blodgennemstrømning af gingiva (1,2). Mange klinikere har bemærket at der hos rygere synes at være mindre tilbøjelighed til gingival blødning end hos ikkerygere. Dette har heller ikke kunnet bekræftes entydigt. Nogle undersøgelser har således vist mindre gingival inflammation hos rygere eller ingen forskel mellem rygere og ikkerygere (3-5), mens andre har vist mere inflammation hos rygere (6-8). Der er ikke noget der tyder på at kapillærerne i gingiva går tabt pga. rygning. Det er derfor næppe rimeligt at sætte blødning efter rygestop i forbindelse med gendannelse af kapillærer.

Den forøgede blødning har formentlig sammenhæng med en mindre karkontraktion efter rygestop. Da blødningen under alle omstændigheder skyldes inflammation i de parodontale væv pga. plakophobning, bør der foretages depuration og afpudding.

Litteratur

1. Clarke NG, Shephard BC, Hirsch RS. The effects of intraarterial epinephrine and nicotine on gingival circulation. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol* 1981; 52: 577-82.

2. Baab DA, Oberg PA. The effect of cigarette smoking on gingival flow in humans. *J Clin Periodontol* 1987; 14: 418-24.
3. Bergström J, Floderus-Murhed B. Co-twin control study of the relationship between smoking and some periodontal disease factors. *Community Dent Oral Epidemiol* 1983; 11: 113-6.
4. Massler M, Ludwick W. Relation of dental caries experience and gingivitis to cigarette smoking in males 17 to 21 years old (at the Great Lakes Naval Training Center). *J Dent Res* 1952; 31: 319-22.
5. Bergström J. Oral hygiene compliance and gingivitis expression in cigarette smokers. *Scand J Dent Res* 1990; 98: 497-503.
6. Arno A, Wærhaug J, Løvdaal A, Schei O. Incidence on gingivitis as related to sex, occupation, tobacco consumption and age. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol* 1958; 11: 587-95.
7. Preber H, Kant T. Effect of tobacco smoking on periodontal tissue of 15-year-old school children. *J Periodontal Res* 1973; 8: 278-83.
8. Preber H, Kant T, Bergström J. Cigarette smoking, oral hygiene and periodontal health in Swedish army conscripts. *J Clin Periodontol* 1980; 7: 106-13.

Palle Holmstrup

LÆGEMIDDELNYT

Lækkende aspirerende tubuler

Foranlediget af spørgsmål fra mange kolleger om aspirerende tubuler der lækker væske ved injektion, skal følgende svar hermed gives:

Problemet opstår ved at Astra-Zenecas aspirerende tubuler anvendes i almindelige tubulesprøjter, herunder især Rønvigs selvaspirerende sprøjte,

Aspiject. De aspirerende tubuler der kun passer til selvaspirerende sprøjter fra Astra-Zeneca, er udstyret med en blindt endende kanal i gummistempleet. Heri passer den smalle stempelstang fra Astra-Zenecas selvaspirerende sprøjte. Belastes gummistempleet med en bredere stempelstang, som findes i alle de andre tubulesprøjter, har gummistempleet en tendens til at deformeres og slå fra den indre væg i tubulen, således at væsken lækker bagud.

Astra-Zenecas aspirerende tubuler skal således *udelukkende* anvendes til Astra-Zenecas selvaspirerende sprøjte. Alle andre tubulesprøjter, herunder også Aspiject, skal »lades« med almindelige tubuler, der i øvrigt er lidt billigere end de aspirerende tubuler.

Jens Kolsen Petersen

Ny type af antibiotika på vej

Der er en ny type af antibiotika på vej. De hedder *ketolider*. De er semisyntetiske antibiotika som kemisk er i familie med erythromycin, men der er ikke krydsresistens med erythromycin over for pneumokokker og de fleste gram-positive kokker. De har en enestående funktion og koncentrerer i fagocyterende celler, i mange tilfælde i højere koncentrationer end azitromycin. De udviser antimikrobiel aktivitet mod de fleste streptokokker, pneumokokker, stafylokokker og de fleste enterokokstammer. Præparaterne er endnu ikke på det danske marked, men findes allerede i USA.

Jens Kolsen Petersen